

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid
Snapphaneskolan i Östra Göinge kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Snapphaneskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Snapphaneskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver ge ledning och styrning i jämställdhetsarbetet på skolan och följa upp personalens kompetens på området för att säkerställa att alla elever ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärare behöver under rektorns ledning utveckla undervisningen kring hur hela lektionens innehåll kan anpassas för att stärka elevernas motivation.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under ledning av rektor utveckla ett samlat arbete kring studiero där det ingår att ha gemensamma strategier för att skapa studiero och gemensamma förhållningssätt kring hur ordningsstörningar ska hanteras.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver styra lärarnas tid så att de systematiskt arbetar med frågor som rör likvärdig bedömning och försäkra sig om att arbetet omfattar alla lärare.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **19 november 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:9563) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, offentlig statistik samt i inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultat som omfattar såväl betyg och omdömen som screeningar och nationella prov. Måluppfyllelsen följer rektorn upp två gånger per termin och rektorn följer då upp resultaten uppdelat på ämne, klass och kön. Rektorn följer även upp hur resultaten ser ut över tid. Vidare skaffar sig rektorn en tydlig bild av styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen genom egna och elevhälsans lektionsobservationer, samt möten och samtal med såväl lärare som elevhälsopersonal. En styrka som rektorn har identifierat i undervisningen är att lärarna har delat upp vad eleverna ska arbeta med i olika årskurser och att de därmed har en samsyn kring innehållet de ska arbeta med. Rektorn följer upp lärarnas förutsättningar dels genom schemat, dels genom klasstorlekar och klassammansättning. Vidare har rektorn en dialog med lärarna kring vad de själva ser för behov och om det blir problem med undervisningen i någon klass gör professioner från elevhälsan lektionsobservationer för att sedan ge förslag på insats. Värdegrundsuppdraget i undervisningen följs upp genom enskilda samtal med lärarna och via så kallade ämneskonferenser. Rektorn bedriver ett

välfungerande analysarbete och söker förklaringar i undervisningen när hen upptäcker resultat som sticker ut. Exempelvis har rektorn identifierat att det generellt är lägre måluppfyllelse i matematik. Den förklaring rektorn har identifierat är att elevernas grundkunskaper inte har befasts i de lägre årskurserna. Rektorn har även sett att viss undervisning i matematik inte har ett logiskt flöde i arbetsuppgifter och innehåll genom lektionen. Rektorn har även identifierat att elever med neuropsykiatriska variationer inte når målen i samma utsträckning som andra elever.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen har en tydlig koppling till de behov som har identifierats. De övergripande utvecklingsområdena skolan arbetar med är centralt framtagna hos kommunen, men rektorn har anpassat dem till skolans behov. Exempelvis arbetar skolan med taluppfattning då måluppfyllelsen varit lägre i matematik och ska genom ett utvecklingsarbete som startar under nästa läsår även arbeta med strukturen på lektionerna. Där har rektorn startat en matematiklärargrupp med lärare från mellanstadiet och högstadiet för att skapa en samsyn kring vad eleverna ska kunna i årskurs 6 och vad eleverna behöver kunna i årskurs 7–9. Rektorn tar även hänsyn till kunskapsresultat vid resursfördelningen då det finns klasser som har behov av mer stöd. Vidare har rektorn startat ett utvecklingsarbete kring tillgänglig undervisning då elever med neuropsykiatriska variationer inte når målen i samma utsträckning som andra elever.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget men alla lärare samverkar inte regelbundet. Rektorn har skapat en mötesstruktur som ger förutsättningar för lärare att samverka genom arbetslagsmöten och ämneskonferenser. För ämneskonferenserna lägger lärarna upp ett schema för året i början på läsåret vilket rektorn följer upp, men rektorn följer inte upp om alla ämneslärare deltar i ämneskonferenser. De lärare som arbetar i de praktisk-estetiska ämnena ses inte regelbundet och det är inte alltid alla de lärarna deltar. I det kollegiala lärandet arbetar lärarna med tillgänglig undervisning. Under höstterminen 2024 ingick hela skolans personal i arbetet för att få en fördjupad kunskap om vad en neuropsykiatrisk diagnos innebär och under vårterminen 2025 deltar undervisande personal för att fokusera på hur undervisningen kan anpassas för att möta elever med olika behov. Rektorn följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen genom bland annat riktade frågor i enkäter till lärare och elever. Skolan har även tydliga rutiner och förhållningssätt och de diskuteras regelbundet på arbetsplatsträffar. Vidare har de obehöriga lärare som arbetar på skolan stöd från en kollega i såväl planering av

undervisningen som bedömning. Obehöriga lärare har även möjlighet att få stöd från en speciallärare.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder i vissa delar ett jämställdhetsarbete på skolenheten, men det saknas ett strategiskt arbete som är långsiktigt och där hela skolans personal inkluderas. Jämställdhetsarbetet omfattar i nuläget systematiska uppföljningar av kunskapsresultat, kränkingsanmälningar och olika enkäter som analyseras utifrån kön. I dessa uppföljningar har det visat sig att det i en klass fanns större skillnader i kunskapsresultat mellan könen och förklaringen som lyfts är att pojkarna inte var lika motiverade, men någon förklaring till varför endast pojkarna skulle vara mindre motiverade i den klassen har inte identifierats. Vidare har rektorn noterat att de inte upptäcker flickors neuropsykiatriska diagnoser i samma utsträckning som pojkars men avsikten är att skolans arbete med tillgänglig undervisning ska öka kompetensen hos lärarna att identifiera stödbehov även hos flickor. Dock ger rektorn ingen ledning kring hur lärarna ska arbeta med jämställdhet och rektorn följer inte heller upp lärarnas kompetens på området eller tillser att lärarna utvecklar sin kompetens på området.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge ledning och styrning i jämställdhetsarbetet på skolan och följa upp personalens kompetens på området för att säkerställa att alla elever ges samma förutsättningar oavsett könstillhörighet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn visserligen följer upp vissa resultat uppdelat på kön, men att jämställdhetsfrågor i övrigt inte får så stort utrymme i det planerade arbetet. En tydligare och mer långsiktig ledning och styrning av arbetet med jämställdhet kan öka likvärdigheten i arbetet och göra det möjligt för rektorn att se till att eleverna ges samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn regelbundet följer upp lärarnas kompetens på området för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet genomsyrar undervisningen och att personalen bemöter eleverna lika oavsett könstillhörighet. Rektorn kan exempelvis följa upp om lärarna på ett medvetet sätt speglar jämställda värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik. Rektorn kan också

initiera kollegiala samtal kring jämställdhet för att synliggöra egna normer kopplade till kön och öka personalens kunskap om jämställdhet. Vidare kan rektorn ge ledning i det främjande arbetet med jämställdhet genom att styra personalens tid för att kontinuerligt behandla jämställdhetsfrågor i skolans pedagogiska diskussioner. Utifrån det som framkommer kan rektorn sedan, tillsammans med personalen, planera insatser utifrån behov i syfte att alla elever ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. För att arbetet ska vara strategiskt behöver det finnas en långsiktig plan för skolans arbete, som regelbundet följs upp och omprövas. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapporter om arbete med jämställdhet i skolans verksamhet.¹

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och i inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Delar av undervisningen är strukturerad och varierad och de flesta lärare arbetar aktivt med att stödja eleverna. Vissa lärare har god struktur med inledning med lektionsmål och uppsamling på slutet och där det finns en röd tråd genom hela lektionen. Exempelvis arbetar flera av lärarna på de lägre stadierna med en likartad lektionsstruktur med bildstöd. De inleder lektionerna med att ha lektionsplaneringen på tavlan samt gå igenom den muntligt och avslutar lektionen genom exempelvis exit tickets. I de högre

¹ Skolinspektionen (2024). *Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val*. Tematisk kvalitetsgranskning. Rapport 2024:3; Skolinspektionen (2020). *Grundskolors arbete med jämställdhet – med särskilt fokus på en trygg skolmiljö för alla elever*. Tematisk kvalitetsgranskning.

årskurserna får eleverna arbeta mer självständigt och i vissa fall finns ingen inledning eller avslut utan eleverna kommer in och börjar med sitt arbete för att sedan gå när lektionen är slut. På vissa lektioner finns inte heller någon röd tråd utan aktiviteter så som spel som inte är kopplat till det aktuella området i undervisningen kan föras in som belöning eller för att motivera eleverna att arbeta. Vissa lärare bedriver varierad undervisning genom att planera för att varje lektion ska innehålla olika arbetssätt och arbetsformer och en variation mellan att arbeta analogt och digitalt. Exempelvis arbetar eleverna på en lektion först genom att diskutera i helklass för att sedan svara på frågor i par. På vissa lektioner är undervisningen mer ensidig och kan exempelvis innebära att eleverna sitter och arbetar självständigt i en bok under hela lektionen. De flesta lärare arbetar aktivt med att stödja eleverna och förklara på olika sätt om eleverna inte förstår. De flesta lärarna går även runt i klassrummet och identifierar även de elever som inte ber om hjälp men som behöver hjälp att komma i gång. Det framkommer dock att eleverna upplever att enstaka lärare kan bli irriterade eller visa missnöje när en elev ber om hjälp och läraren upplever att eleven inte lyssnat under den inledande genomgången.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Vissa lärare arbetar aktivt med att samla in elevernas synpunkter och göra eleverna delaktiga i sitt eget lärande medan andra lärare endast gör det på begränsade områden och i mån av tid. Vissa lärare gör eleverna delaktiga i undervisningen genom att exempelvis låta eleverna välja arbetssätt, välja hur de vill redovisa sin kunskap på ett delområde eller visa med tummarna om de har förstått lektionsinnehållet eller om de behöver arbeta vidare med delområdet. Andra lärare ger endast eleverna möjligheter att komma med synpunkter på begränsade delar av undervisningen, exempelvis vilken dag de ska ha prov och eleverna upplever att vissa lärare inte är intresserade av deras synpunkter. Lärare utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera öppna frågor. Exempelvis ges eleverna möjlighet att diskutera frågor utan ett rätt eller fel svar i boksamtal och genom att gemensamt titta på musikvideos för att sedan diskutera och problematisera innehållet. Lärarna presenterar även olika lärstrategier för eleverna. Exempelvis använder en lärare en strategi inför en skrivuppgift där eleverna får karaktärerna, problemet, hur berättelsen trappas upp och vad som händer i avslutningen innan eleverna börjar skriva. Eleverna ges i viss mån även möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Det sker till exempel genom att eleverna får skriva tre saker de vet innan ett arbetsområde och sedan göra samma sak efter att de arbetat med området. Vissa lärare skapar dock endast tillfällen för eleverna att reflektera över sitt eget lärande i mån av tid.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Vissa lärare arbetar aktivt med att anpassa undervisningens innehåll och arbetssätt så att den stimulerar och utmanar alla elever. De lärarna arbetar med öppna uppgifter eller uppgifter på olika nivåer för att eleverna ska utmanas och stimuleras oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Speciallärarna hjälper lärarna med material för att utmana de elever som kommit långt och det har även förekommit att speciallärarna haft gymnasieförberedande undervisning med de elever som behöver extra utmaning. Vissa lärare bedriver dock en undervisning som inte anpassas i så hög grad efter elevernas kunskapsutveckling.

Endast delar av undervisningen präglas av att lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Lärarna använder sig av relationer för att skapa motivation hos eleverna. De försöker använda sig av elevernas intressen och peppa eleverna samt alltid hitta något positivt att säga om det eleverna gör. Vidare arbetar lärare för att få eleverna motiverade i undervisningen genom att de exempelvis försöker använda sig av videoinslag eller digitala uppgifter. Det framkommer dock av granskningen att eleverna upplever att vissa lärare har gett upp om vissa elever och inte längre försöker få dem engagerade i undervisningen. Vissa lärare använder sig även främst av kortare uppgifter som ska fungera som belöning för att motivera eleverna, exempelvis mattespel, quiz eller tävlingsmoment. Vidare upplever lärarna att det är svårt att motivera eleverna att göra något mer än det som krävs för godkänt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärare behöver under rektorns ledning utveckla undervisningen kring hur hela lektionens innehåll kan anpassas för att stärka elevernas motivation.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningen inte i alla delar är utformad så att den stärker elevernas motivation att lära. Exempelvis använder vissa lärare endast kortare segment av lektionen som belöning för att motivera eleverna och alla lärare skapar inte en variation i undervisningen. Genom att stärka skolans arbete på detta område skapas bättre förutsättningar för att alla elever ska utveckla sin lust att lära.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn diskuterar tillsammans med lärarna hur de kan utforma undervisningen så att den stärker elevernas motivation att lära. Här kan lärarna med fördel ta hjälp av varandra och dela med sig av goda exempel på sådant som redan görs i kollegiet. Engagemang hos eleverna kan exempelvis skapas genom att sätta in uppgifter i ett för eleverna angeläget och meningsfullt sammanhang som anknyter till elevernas intressen, genom att anknyta till aktuella samhällsfrågor eller livet utanför skolan, eller genom att förklara varför en viss uppgift är viktig. En viktig del i att stärka motivation och självförtroende är också att alla lärare skapar ett tillåtande klimat i klassrummet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och i inkommen dokumentation.

Arbetet för trygghet

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar bussvärdar vid busshållplatsen, rastbod och styrda rastaktiviteter, temadagar i klasserna och ett socialt team med personal som arbetar främjande med trygghet genom att exempelvis vara närvarande på raster och bygga relationer med eleverna. Vidare visar granskningen att det förebyggande arbetet och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Exempelvis besvarar eleverna en enkät två gånger per år avseende tryggheten. En gång per år kartläggs även skolgården tillsammans med eleverna där så kallade röda och gröna zoner identifieras. En otrygg plats som har identifierats är i idrottshallen vid övergångar till och från idrottslektionen. Där har skolan satt in en åtgärdande insats genom att idrottslärarna ska vara närvarande i korridoren i den mån de kan.

Problemet är dock ännu inte till fullo åtgärdat då idrottslärarna ibland har lektioner i samband med övergångarna men rektorn arbetar med en annan åtgärd till de tillfällena. Ett exempel på en förebyggande insats utifrån kartläggningen är att det har gjorts ett schema på kingplanen och den inhägnade fotbollsplanen för att undvika konflikter kring vilka elever som ska få spela.

Arbetet för studiero och en lugn miljö

Det finns vissa gemensamma strategier för att främja studiero på skolan men dessa tillämpas inte av alla lärare. Det finns vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna som framför allt tillämpas av lärarna i de lägre årskurserna. Ett exempel från de lägre årskurserna är att de lärarna har som utgångspunkt att de ska ha en liknande lektionsstruktur där det tydligt framgår vad eleverna ska göra varje lektion. Vidare framkommer att lärarna använder olika strategier för att återställa studieron om den bryts. Exempelvis räknar vissa lärare ner medan andra tyst inväntar att studieron ska återställas. De strategier som används är inte alltid ändamålsenliga då det kvarstår problem med studieron på vissa lektioner. Personalen har även beslutat om gemensamma strategier för hela skolan för att främja studiero. Exempelvis har de beslutat om att ha bestämda placeringar för eleverna i klassrummet, men alla lärare följer inte det som är bestämt vilket ger negativa konsekvenser för studieron. Vidare framkommer det i granskningen att skolan har ordningsregler som ska tillämpas av alla lärare men att det skiljer sig hur lärarna förhåller sig till att ordningsreglerna följs. Eleverna görs delaktiga i arbetet med studiero främst på uppstartsdagen som anordnas i början på varje läsår men också vid behov under året. Exempelvis är det en klass som har problem med studieron och då har eleverna fått besvara enkäter och ge förslag på hur studieron kan förbättras.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under ledning av rektor utveckla ett samlat arbete kring studiero där det ingår att ha gemensamma strategier för att skapa studiero och gemensamma förhållningssätt kring hur ordningsstörningar ska hanteras.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om det finns gemensamma förhållningssätt som är beslutade för att främja studieron så efterföljs inte dessa av alla lärare. Exempel på sådana är bestämd placering av eleverna i klassrummet och hur väl ordningsregler efterföljs. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att få avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna diskutera förhållningssätt till skolans ordningsregler och strategier för studiero för att sedan besluta om en gemensam grundhållning avseende detta. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att personalen arbetar med att skapa en samsyn kring när och hur lärarna återskapar studieron om den bryts. Rektorn behöver sedan följa upp detta arbete och säkerställa att all personal på skolan efterföljer det som är bestämt. Gemensamma förhållnings- och tillvägagångssätt bidrar till att lärarna kan hantera uppkomna situationer på likartat sätt. När det finns en gemensam linje i lärarnas tolerans för olika beteenden och vilka konsekvenser störande moment ger, skapar det en förutsägbarhet och trygghet i elevernas skoldag.² Det bidrar också till att förflytta kortsiktiga åtgärder från enskilda lärare till ett mer främjande arbete för studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa samt i inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen i syfte att identifiera eventuella avvikelser och att rektorn söker förklaringar till de avvikelser

² Skolinspektionen (2020). *Skolors arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018-2019*. Tematisk analys Nr 1.

som identifieras. Exempel på avvikelser som rektorn har identifierat är att det är mindre betygsspridning i några av de praktisk-estetiska ämnena. Framför allt i hem- och konsumentkunskap och slöjd sätts inte betygen A och B i samma utsträckning som i de andra ämnena. Efter att rektorn identifierat detta fick lärarna riktade frågor att diskutera på ämneskonferenser och då framkom det att lärarna i de praktisk-estetiska ämnena hade olika syn på bedömning. Rektorn har även noterat att vissa lärare sätter lägre omdömen och betyg och då identifierat att en förklaring till det är att vissa lärare endast baserar sin bedömning på skriftligt underlag i stället för att se till helheten av det eleven presterar. Vidare har rektorn identifierat att enstaka lärare inte vågar sätta de högre betygen då de är osäkra på om eleven kommer kunna fortsätta nå den nivån i de högre årskurserna. Detta är något rektorn har identifierat att lärarna behöver arbeta vidare med och planerar att göra det under kommande läsår. Rektorn följer även upp skillnader mellan betyg och nationella prov. Där har rektorn noterat att det i matematik tidigare var större skillnader men att det nu har skett en förflyttning vilket innebär att betygen är mer samstämmiga med resultatet på det nationella provet. En förklaring till den förflyttningen är arbetet med att särskilt beakta de nationella proven.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn till viss del ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Exempel på metoder som lärarna använder för att kvalitetssäkra bedömningar är kontinuerliga screeningar i matematik och svenska och gemensamma prov i de naturorienterade- och samhällsorienterade ämnena. Lärarna sambedömer även nationella prov. Skolverkets bedömningsstöd används i några ämnen. Rektorn ger dock inte någon ledning i vilka metoder lärarna ska använda för att kvalitetssäkra sin bedömning bortsett från att rektorn styr att lärarna ska sambedöma nationella prov. Däremot följer rektorn upp vilka metoder lärarna använder för att säkerställa likvärdig bedömning genom ämneskonferensplaneringar, klassrumsbesök och samtal med elever.

Granskningen visar att rektorn visserligen ger lärarna förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor men inte ser till att samverkan faktiskt sker. Rektorn har organiserat verksamheten så att lärare regelbundet ska ha möjlighet att samverka kring bedömning i sina respektive ämnen eller i arbetslagen, men rektorn har inte styrt att lärare ska avsätta tid för bedömningsfrågor. De flesta lärare samverkar ändå kring bedömning under möten eller spontant till viss del men exempelvis samverkar lärarna i de praktisk-estetiska ämnena i begränsad omfattning med varandra. I stället har exempelvis en lärare på eget initiativ sökt stöd i en grupp på sociala medier för lärare som undervisar i hens ämne.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver styra lärarnas tid så att de systematiskt arbetar med frågor som rör likvärdig bedömning och försäkra sig om att arbetet omfattar alla lärare.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det på skolan saknas en tydlig ledning och styrning av arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg. Genom en tydligare styrning kring hur lärarna ska samverka på detta område kan rektorn öka möjligheterna för en mer rättssäker bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger tydlig ledning kring när och hur lärare ska samverka kring bedömning samt säkerställer att alla lärare deltar. Rektorn behöver tillsammans med lärarna hitta former för ett strukturerat samarbete i syfte att öka likvärdigheten och lärarnas bedömarkompetens. Förslagsvis kan rektorn styra vissa möten så att lärarna har inplanerad mötestid för att arbeta med bedömningsfrågor tillsammans med kollegor som undervisar samma åldersgrupp eller samma ämnen. Vid sådana tillfällen kan lärarna exempelvis jämföra olika elevers uppgifter och resonera om vilken bedömningsnivå som är lämplig i olika fall. I arbetet kan också ingå att diskutera hur man kan läsa och tolka betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper, hur lärarna allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen och hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer. När det gäller ytterligare samverkan kring betyg och bedömning kan rektorn också se över möjligheterna att organisera forum för bedömningsdiskussioner tillsammans med andra skolenheter eller kommunövergripande ämneslärargrupper.

På Skolinspektionens vägnar

X Linda Ljuslin

Föredragande

Signerat av: Linda Ljuslin

 Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

I handläggningen av ärendet har även Johanna Oskarsson Abrahamsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, oavsett könstillhörighet? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 9–10 april 2025. Besöket genomfördes av utredarna Linda Ljuslin och Johanna Oskarsson Abrahamsson.

Snapphaneskolan är en grundskola i Östra Göinge kommun. Skolenheten som granskats har elever i årskurserna 4–9. Vid granskningstillfället finns ca 401 elever i årskurs 4–9.